

SKAŁA

NIEDZIELA PALMOWA

29 MARCA 2015

11(267)

TYGODNIK DOSTĘPNY NA WWW.SWLUKASZ.WAW.PL

NIEDZIELA PALMOWA

OTO SŁOWO PANA:

„Jezus zawołał donośnym głosem i oddał ducha...” (Mk 15, 37).

Niedziela Palmowa – Niedziela Męki Pańskiej... Tematyka dzisiejszej niedzieli przeplata chwałę Syna Bożego z Jego niepojętym cierpieniem... Chwała – to tryumfalny wjazd Jezusa do Jerozolimy i tłumy wiwatujące na Jego cześć: „Hosanna Synowi Dawidowemu, Błogosławiony, który przychodzi w imię Pańskie...” Ale chwilę po tak cudownym, spektakularnym powitaniu zaczęło się piekło... Ci sami ludzie, którzy tak pięknie i godnie uczcili Syna Bożego, po kilku dniach, podburzeni przez arcykapłanów, wołali do Piłata: „Strać Tego, a uwolnij nam Barabasza.”

Jezus na śmierć skazany... „Kłaniamy Ci się, Panie Jezu Chryste i błogosławimy Tobie, żeś przez Krzyż i Mękę swoją świat odkupić raczył...” Jezus zaczyna cierpieć... ubiczowanie, ukoronowanie cierniem, droga na Golgotę, krzyż i śmierć... czy niesprawiedliwe oskarżenia, niechęć, nienawiść żydów, upokorzenia, wyśmianie, odrzucenie, samotność... co bolało bardziej? Cierpiące Ciało, czy rozdarte Serce...?

„Któryś za nas cierpiał rany... Jezu Chryste, zmiłuj się nad nami...” / ks.KZ.

EWANGELIA NA CO DZIEŃ

29 marca 2015 - Niedziela Palmowa

(Mk 14,1-15,47)

30 marca 2015 - Wielki Poniedziałek

(J 12,1-11)

Na sześć dni przed Paschą Jezus przybył do Betanii, gdzie mieszkał Łazarz, którego Jezus wskrzesił z martwych. Urządzono tam dla Niego ucztę. Marta posługiwała, a Łazarz był jednym z zasiadających z Nim przy stole. Maria zaś wzięła funt szlachetnego i drogocennego olejku nardowego i namaściła Jezusowi nogi, a włosami swymi je otarła. A dom napełnił się wonią olejku. Na to rzekł Judasz Iskariota, jeden z uczniów Jego, ten, który miał Go wydać: Cemu to nie sprzedano tego olejku za trzysta denarów i nie rozdano ich ubogim? Powiedział zaś to nie dlatego, jakoby dbał o biednych, ale ponieważ był złodziejem, i mając trzos wykradał to, co składano. Na to Jezus powiedział: Zostaw ją! Przechowała to, aby (Mnie namaścić) na dzień mojego pogrzebu. Bo ubogich zawsze macie u siebie, ale Mnie nie zawsze macie. Wielki tłum Żydów dowiedział się, że tam jest; a przybyli nie tylko ze względu na Jezusa, ale także, by ujrzeć Łazarza, którego wskrzesił z martwych. Arcykapłani zatem postanowili stracić również Łazarza, gdyż wielu z jego powodu odłączyło się od Żydów i uwierzyło w Jezusa.

31 marca 2015 - Wielki Wtorek

(J 13,21-33.36-38)

Jezus w czasie wieczerzy z uczniami swoimi doznał głębokiego wzruszenia i tak oświadczył: Zaprawdę, zaprawdę, powiadam wam: Jeden z was Mnie zdradzi. Spoglądali uczniowie jeden na drugiego niepewni, o kim mówi. Jeden z uczniów Jego - ten, którego Jezus miłował - spoczywał na Jego piersi. Jemu to dał znak Szymon Piotr i rzekł do niego: Kto to jest? O kim mówi? Ten oparł się zaraz na piersi Jezusa i rzekł do Niego: Panie, kto to jest? Jezus odparł: To ten, dla którego umaczam kawałek [chleba], i podam mu. Umoczywszy więc kawałek [chleba], wziął i podał Judaszowi, synowi Szymona Iskarioty. A po spożyciu kawałka [chleba] wszedł w niego szatan. Jezus zaś rzekł do niego: Co chcesz czynić, czyń prędkiej. Nikt jednak z biesiadników nie rozumiał, dlaczego mu to powiedział. Ponieważ Judasz miał pieczę nad trzosem, niektórzy sądzili, że Jezus powiedział do niego: Zakup, czego nam potrzeba na święto, albo żeby dał coś ubogim. A on po spożyciu kawałka [chleba] zaraz wyszedł. A była noc. Po jego wyjściu rzekł Jezus: Syn Człowieczy został teraz otoczony chwałą, a w Nim Bóg został chwałą otoczony. Jeżeli Bóg został w Nim otoczony chwałą, to i Bóg Go otoczy chwałą w sobie samym, i to zaraz Go chwałą otoczy. Dzieci, jeszcze krótko jestem z wami. Będziecie Mnie szukać, ale - jak to Żydom powiedziałem, tak i teraz wam mówię - dokąd Ja idę, wy pójść nie możecie. Rzekł do Niego Szymon Piotr: Panie, dokąd idziesz? Odpowiedział mu Jezus: Dokąd Ja idę, ty teraz za Mną pójść nie możesz, ale później pójdziesz. Powiedział Mu Piotr: Panie, dlaczego teraz nie mogę pójść za Tobą? Życie moje oddam za Ciebie. Odpowiedział Jezus: życie swoje oddasz za Mnie? Zaprawdę, zaprawdę, powiadam ci: Kogut nie zapieje, aż ty trzy razy się Mnie wyprzesz.

1 kwietnia 2015 - Wielka Środa

(Mt 26,14-25)

Jeden z Dwunastu, imieniem Judasz Iskariota, udał się do arcykapłanów i rzekł: Co chcecie mi dać, a ja wam Go wydam. A oni wyznaczyli mu trzydzieści srebrników. Odtąd szukał sposobności, żeby Go wydać. W pierwszy dzień Przaśników przystąpili do Jezusa uczniowie i zapytali Go: Gdzie chcesz, żebyśmy Ci przygotowali Paschę do spożycia? On odrzekł: Idźcie do miasta, do znanego nam człowieka, i powiedzcie mu: Nauczyciel mówi: Czas mój jest bliski; u ciebie chcę urządzić Paschę z moimi uczniami. Uczniowie uczy-

nili tak, jak im polecił Jezus, i przygotowali Paschę. Z nastaniem wieczoru zajął miejsce u stołu razem z dwunastu. A gdy jedli, rzekł: Zaprawdę, powiadam wam: jeden z was mnie zdradzi. Bardzo tym zasmuceni zaczęli pytać jeden przez drugiego: Chyba nie ja, Panie? On zaś odpowiedział: Ten, który ze Mną rękę zanurza w misie, on Mnie zdradzi. Wprawdzie Syn Człowieczy odchodzi, jak o Nim jest napisane, lecz biada temu człowiekowi, przez którego Syn Człowieczy będzie wydany. Byłoby lepiej dla tego człowieka, gdyby się nie narodził. Wtedy Judasz, który Go miał zdradzić, rzekł: Czy nie ja, Rabbi? Odpowiedział mu: Tak jest, ty.

2 kwietnia 2015 - Wielki Czwartek

(Łk 4,16-21)

Jezus przyszedł do Nazaretu, gdzie się wychował. W dzień szabatu udał się swoim zwyczajem do synagogi i powstał, aby czytać. Podano Mu księgę proroka Izajasza. Rozwinąwszy księgę, natrafił na miejsce, gdzie było napisane: Duch Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więzniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnymi, abym obwoływał rok łaski od Pana. Zwinąwszy księgę oddał słudze i usiadł; a oczy wszystkich w synagodze były w Nim utkwione. Począł więc mówić do nich: Dziś spełniły się te słowa Pisma, któreście słyszeli.

3 kwietnia 2015 - Wielki Piątek

(J 18,1-19,42)

Męka naszego Pana Jezusa Chrystusa według świętego Jana

4 kwietnia 2015 - Wielka Sobota

W Wielką Sobotę Kościół powstrzymuje się od sprawowania Ofiary Mszy świętej.

Czytania Wigilii Paschalnej

Rdz 1,1-2,2; Ps 104,1-2.5-6.10.12-14.24.35;

Rdz 22,1-18; Ps 16,5.8-11;

Wj 14,15-15,1;

Wj 15,1-2.4-5.17ab-18;

Iz 54,4a.5-14; Ps 30,2.45-6a.11-12a.13b;

Iz 55,1-11; Iz 12,2-5;

Ba 3,9-15.32-4,4; Ps 19,8-11;

Ez 36,16-17a.18-28; Ps 42,2-3; Ps 43,3.4;

Rz 6,3-11; Ps 118,1-2.16-17.22-23;

(Mk 16,1-8)

Po upływie szabatu Maria Magdalena, Maria, matka Jakuba, i Salome nakupiły wonności, żeby pójść namaścić Jezusa. Wczesnym rankiem w pierwszy dzień tygodnia przyszły do grobu, gdy słońce weszło. A mówiły między sobą: Kto nam odsunie kamień od wejścia do grobu? Gdy jednak spojrzały, zauważyły, że kamień był już odsunięty, a był bardzo duży. Weszły więc do grobu i ujrzały młodzieńca, siedzącego po prawej stronie, ubranego w białą szatę; i bardzo się przestraszyły. Lecz on rzekł do nich: Nie bójcie się! Szukacie Jezusa z Nazaretu, ukrzyżowanego; powstał, nie ma Go tu. Oto miejsce, gdzie Go złożyli. Lecz idźcie, powiedzcie Jego uczniom i Piotrowi: Idzie przed wami do Galilei, tam Go ujrzycie, jak wam powiedział. One wyszły i uciekły od grobu; ogarnęło je bowiem zdumienie i przestrasz. Nikomu też nic nie oznajmiły, bo się bały.

TEMAT Z OKŁADKI

MISTERIA MĘKI PAŃSKIEJ

ROMAN ŁUKASIK

NIEDZIELA PALMOWA ROZPOCZYNA W KOŚCIELE KATOLICKIM WIELKI TYDZIEŃ. W TYM OKRESIE W WIELU MIEJSCACH W POLSCE I W INNYCH KRAJACH ODBYWAJĄ SIĘ MISTERIA MĘKI PAŃSKIEJ. SĄ TO PASYJNE WIDOWISKA, PRZEDSTAWIAJĄCE MĘKĘ I ŚMIERĆ JEZUSA CHRYSZTUSA W FORMIE SZTUKI TEATRALNEJ. ICH ORGANIZATORZY PODKREŚLAJĄ, ŻE W DZISIEJSZYCH CZASACH OBRAZ NAJSZYBCIEJ DOCIERA DO WYOBRAŹNI CZŁOWIEKA. Z TEGO POWODU WIDOWISKA TE CIESZĄ SIĘ CORAZ WIĘKSZĄ POPULARNOŚCIĄ.

Misteria Męki Pańskiej w bardzo obrazowy sposób pokazują wiernym, jak cierpiał i umierał Jezus. Pasyjne widowiska pomagają przenieść się w atmosferę dni męki Chrystusa. Zmuszają do refleksji i zadumy. Czasami misteria wzbogacane są o odwołania do ważnych społecznych wydarzeń. Wszystko zależy od koncepcji i pomysłów reżyserów spektakli.

W języku łacińskim misterium oznacza tajemnicę i słowo to bardzo dobrze oddaje charakter tych przedstawień. Jest bowiem synonimem wyższego wtajemniczenia i podkreśla fakt głębszego, bardziej wyjątkowego przeżywania tajemnicy Męki i Śmierci Chrystusa. Koncentrując się wokół męki, śmierci i niekiedy także zmartwychwstania, misteria ukazują Paschę Chrystusa, tj. Jego przejście ze śmierci do życia po prawicy Ojca. Jest to wydarzenie bez precedensu w dziejach świata.

Do odgrywania zdarzeń sprzed dwóch tysięcy lat, zapisanych na kartach Biblii, angażowani są często aktorzy profesjonalni, ale w wielu miejscach zajmują się tym również aktorzy amatorzy. Akcja misteriów rozgrywa się w różnych miejscach, począwszy od modlitwy Chrystusa w ogrodzie Oliwnym poprzez Ostatnią Wieczerzę, sąd przed Piłatem aż po scenę śmierci Zbawiciela na Golgotcie.

Początki misteriów w kulturze chrześcijańskiej sięgają X wieku. Na początku

wystawiane były przede wszystkim przy klasztorach. Jednakże od czasów Soboru Trydenckiego scena nie musiała znajdować się tylko w kościele, lecz mogła być umieszczona w innych miejscach publicznych. Wówczas misteria rozpoczęto odgrywać na rynkach, placach miejskich i innych podobnych miejscach. Aktorami coraz częściej nie byli już mnisi, lecz osoby świeckie, tj. zazwyczaj członkowie lokalnych bractw religijnych lub organizacji cechowych. Teksty wygłaszane były w języku narodowym, a nie w języku liturgii, czyli po łacinie. Dzięki temu przesłanie przedstawienia docierało do wszystkich wiernych.

W Polsce misteria pojawiły się później niż w Europie Zachodniej. Średniowieczne teksty zachowały się jedynie w urywkach, a najstarszym polskim misterium zachowanym w całości jest misterium rezurekcyjne „Historija o chwalebny Zmartwychwstaniu Pańskim”, spisane w czasach renesansu około 1580 roku przez Mikołaja z Wilkowiecka. W okresie reformacji tradycja wystawiania misteriów zanikła, a reaktywowano ją dopiero w XX wieku.

Obecnie polskie misteria pasyjne mają zwykle charakter tradycyjny. Polegają one bowiem na odprawianiu drogi krzyżowej, rozbudowanej o sceny nawiązujące do poszczególnych stacji. Przykładem może być tutaj najstarsze w naszym kraju misterium, odbywające się od XVII wieku w Kalwarii Zebrzydowskiej.

Z kolei Misteria Męki Pańskiej, odgrywane w cytadeli poznańskiej, stanowią od kilkunastu lat największe widowisko pasyjne na świecie, w którym uczestniczy ok. 100 tys. osób. Inne miejscowości w Polsce znane z tych widowisk to: Warszawa, Czerwińsk nad Wisłą, Górka Klasztorna, Góra Kalwaria, Bydgoszcz, Kalwaria Wejherowska, Kalwaria Śląska, Kalwaria Pałacowska, Ołtarzew oraz Niepokalanów.

Warto zauważyć, że misteria Męki Pańskiej są niezwykle popularne również w Ameryce Łacińskiej oraz na Dalekim Wschodzie, zwłaszcza na Filipinach. Coraz popularniejsze stają się także w Europie. Niewątpliwie przyczyniło się do tego działające od 1982 roku Stowarzyszenie „EURO-PASSION”, do którego należą ludzie z różnych państw europejskich, zajmujący się organizacją lub odgrywaniem Misteriów Męki Pańskiej w 66 miastach całej Europy. Członków stowarzyszenia łączą więzy duchowe oraz idea budowania pokoju na świecie. Poprzez swoje działania starają się budować jedność Kościoła Chrystusowego w różnych krajach. Tworzą więc Europę bez granic w sferze duchowej, na poziomie ludzkich serc, myśli i czynów. Dzięki takim osobom nie tylko w Polsce Misteria Męki Pańskiej są pięknym doświadczeniem wielkopostnej modlitwy i refleksji, poprzez którą wierni mają możliwość uczestniczenia w ostatnich godzinach życia Jezusa Chrystusa.

ŚCIEŻKI MIŁOŚCI

Rozważania Drogi Krzyżowej

NOEMI JOANNA ZASADA

część piąta

STACJA XII ŚMIERĆ JEZUSA

Umarł.
A myśmy spodziewali się cudu.
Mieliśmy nadzieję, że niebo się otworzy.
Byliśmy pewni, że Bóg zatrzyma umieranie
swojego Syna.
Umarł...
Z opuszczonymi rękami
idziemy do domów.
Tylko serce jakoś dziwnie bije
i każe wracać pod krzyż.
Więc wracam...
Przynoszę smutek
zagubienie
i zwątpienie.
Twoja śmierć Jezu
pomnożyła i wciąż pomnaża miłość.
Ty masz słowa życia wiecznego
więc idę za Tobą...
Przy tej stacji zostaw milczenie
i swoją, małą miłość.
Tutaj oczyść swoje sumienie.
Stań się bardziej Człowiekiem...
Zostań...

STACJA XIII ZDJĘCIE JEZUSA Z KRZYŻA I ODDANIE MATCE

Wszystko ma swój początek
i koniec.
Jest czas rodzenia
i czas umierania.
Czas smutku i czas nadziei.
Jest Ona...
Kwiat Nazaretu
i wybranka Boga.
Zbolełe ciało Jezusa oddano Matce.
W Jej ramionach bezpiecznie.
Miłość znalazła ukojenie...
Przy tej stacji jest miejsce dla tych,
co nigdy nie tracą nadziei.
Tutaj zostają tylko Ci,

co prawdziwie kochają...
Z Jezusem idź dalej...
ze swoim krzyżem...
Tym razem swoją własną drogą...
Pamiętaj...
Nie żyje się, nie kocha
i nie umiera
na próbę...

STACJA XIV ZŁOŻENIE JEZUSA DO GROBU

Trudno uwierzyć,
że złożenie Jezusa do grobu
to nowy
lepszy
początek.
Małej wiary jesteśmy.
Trudno zrozumieć,
że Miłość nie boi się śmierci.
Przecież wszyscy jej się boją.
Małej wiary jesteśmy.
Każda śmierć
prowadzi ku Zmartwychwstaniu
ku zwycięstwu
A potem
to już tylko niebo...
Małej wiary jesteśmy.
Przy tej stacji zostaw swoją nadzieję
i nie mów nic
tylko kochaj...
Zwyczajnie
po ludzku
kochaj...

ZAKOŃCZENIE

Życie płynie dalej.
Czekają nas nowe troski
i zmartwienia,
ale też radość i szczęście.
Niech ta wędrówka z Jezusem sprawi,
że staniemy się trochę lepszymi
ludźmi.

NAUCZANIE KOŚCIOŁA O ŻYCIU SPOŁECZNYM

PRZESTRZEŃ MIASTA

MACIEJ BIAŁECKI, MACIEJ@BIALECKI.NET.PL

Coraz więcej ludzi mieszka w miastach. Dla wielu aspektów życia ludzkiego niesłuchanie istotne jest właściwe zaplanowanie przestrzeni miejskiej. To jedno z najważniejszych zadań wspólnoty gminnej. Jest ono realizowane, gdy rada gminy uchwała miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. „Miasta odznaczają się swoistym pięknem, które winno pobudzać mieszkańców do ochrony ich naturalnego środowiska. Istotne znaczenie dla tej ochrony mają właściwie pomyślane plany urbanistycz-

„Urbanizacja stawia przed człowiekiem niełatwe do rozwiązania problemy: jak opanować rozrost miast, jaką nadać im organizację, jak zachęcać obywateli do współpracy na rzecz dobra wspólnego.”

ne, a warunkiem tworzenia skupisk ludzkich na prawidłowych zasadach ekologicznych jest uwzględnienie morfologicznego układu terenu. [...] Nie wolno zaniedbywać relacji, jaka zachodzi między właściwym wychowaniem estetycznym i utrzymaniem zdrowego środowiska naturalnego” (orędzie św. Jana Pawła II na XXIII Światowy Dzień Pokoju).

Wiele uwagi problemom urbanizacji poświęcił bł. Paweł VI w liście apostolskim „Octogesima adveniens”, skierowanym do kardynała Maurice Roy, przewodniczącego Rady do spraw Świeckich i Papieskiej Komisji „Iustitia et Pax”, z okazji 80 rocznicy ogłoszenia encykliki „Rerum novarum”: „Urbanizacja, będąca niewątpliwie nieodwracalnym etapem w rozwoju społeczności ludzkiej, stawia przed człowiekiem niełatwe do rozwiązania problemy: jak opanować rozrost miast, jaką nadać im organizację, jak zachęcać obywateli do współpracy na rzecz dobra wspólnego. W tych chaotycznie rozrastających się miastach powstaje nowy proletariatus, który osiedla się w centralnych dzielnicach, skąd bogaci się nieraz usuwają, gromadzi się na przedmieściach w pasie nędzy, która otacza w milczącym jeszcze

proteście dzielnice zbytku, gdzie szerzy się nieograniczona konsumpcja a często marnotrawstwo dóbr. Miasto nie ułatwia braterskich spotkań, ani wzajemnej pomocy, przeciwnie, sprzyja dyskryminacji i obojętności.”

Przestrzeń miejska nie może być tylko zbiorem miejsc pracy ani wielką sypialnią - przechowalnią pracowników. „Dzika” urbanizacja sprzyja bowiem powstawaniu zbiorowości ludzi, którzy nie tworzą wspólnoty. Anonimowość życia w wielkim mieście prowadzi do osłabienia tradycyjnych więzi rodzinnych i społecznych,

a wśród migrantów osiedlających się w metropoliach nie buduje żadnych więzi. Zasada godności mieszkańców miasta wymaga zaplanowania w nim sieci instytucji budujących więzi: placówek kultury i rekreacji, świątyń, publicznych placów i miejsc spotkań. „Jest rzeczą konieczną, by w wymiarze ulicy, dzielnicy czy całej wielkiej

„Zasada pomocniczości wymaga, by planowanie oraz zarządzanie przestrzenią miejską było w możliwie szerokim zakresie zdecentralizowane.”

zbiorowości odbudować tkankę życia społecznego, która odpowiadałaby potrzebom osoby ludzkiej. Należy tworzyć lub rozwijać ośrodki kulturalno-rozrywkowe dla wspólnot sąsiedzkich i parafii, w formie różnego rodzaju zrzeszeń, ponadto ośrodki wypoczynkowe, miejsca zebrania i spotkań, poświęconych sprawom duchowym, gdzie każdy przezwyciężając samotność, mógłby nawiązać braterskie stosunki z innymi ludźmi” („Octogesima adveniens”). Zasada pomocniczości wymaga z kolei, by planowanie oraz zarządzanie przestrzenią miejską było w możliwie szerokim zakresie zdecentralizowane tak, by te instytucje i obiekty były

dostosowane do rzeczywistych potrzeb ludzi.

Nieprzestrzeganie tych zasad prowadzi do fetyszyzowania urbanizacji i procesów migracji ze wsi do miast. Tymczasem „nadmierne tendencje urbanizacyjne rujną obyczaje i instytucje od wieków przyjęte, jak rodzinę, wspólnoty sąsiedzkie, a nawet same podstawy wspólnoty chrześcijańskiej. Człowiek bowiem odczuwa nową samotność, nie wobec wrogiej przyrody, do której opanowywania dążył od wieków, lecz w anonimowym tłumie, który go otacza i wśród którego czuje się obcy” („Octogesima adveniens”). Co więcej, „miejski sposób życia obejmuje swym wpływem ludność wiejską” („Gaudium et spes”).

W ostatnich latach obserwujemy jednak wzrost świadomości społecznej krytycznej wobec miejskiego sposobu życia, przejawiający się nie tylko w popycie na zdrową żywność i w reemigracji z miasta na wieś, ale i w nowym podejściu do planowania przestrzeni miejskiej, bardziej przyjaznym człowiekowi i jego zwią-

kom z przyrodą. W tym kontekście warto przypomnieć konsekwentne nauczanie Kościoła o pracy na roli: „Konieczne są radykalne i pilne zmiany w celu przywrócenia rolnictwu i rolnikom właściwego znaczenia jako podstawa zdrowej ekonomii w całokształcie rozwoju wspólnoty społecznej. Dlatego też należy głosić i popierać godność pracy, każdej pracy, a zwłaszcza pracy na roli, w której człowiek, w sposób tak bardzo wymowny, ziemię otrzymaną w darze od Boga czyni sobie poddaną i potwierdza swoje panowanie w widzialnym świecie” (Św. Jan Paweł II, encyklika „Laborem exercens”).

CO NAM MÓWIĄ ŚWIĘCI?

JAN PAWEŁ II WIELKI

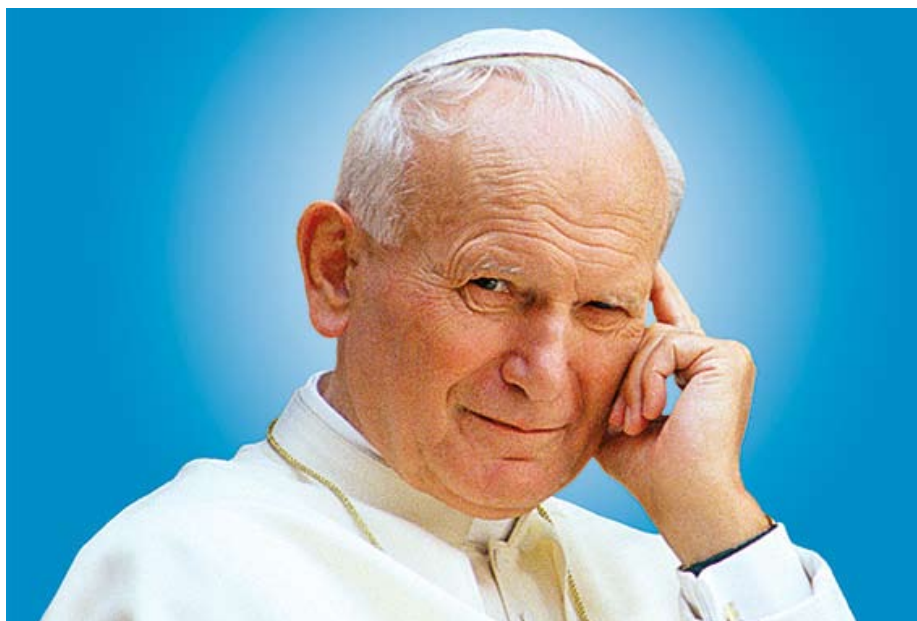
JOANNA MATKOWSKA

KSIĄDZ, PASTERZ, NAUCZYCIEL AKADEMICKI, WYCHOWAWCA MŁODZIEŻY, ZDOLNY POETA, AKTOR, MYŚLICIEL, WRESZCIE CZŁOWIEK CHORY I CIERPIĄCY, KTÓRY CAŁYM SWOIM ŻYCIEM DAWAŁ ŚWIADECTWO MIŁOŚCI DO BOGA I BLIŻNIEGO.

Karol Józef Wojtyła, nazywany w rodzinie Lolkciem, urodził się 18 maja 1920 roku w Wadowicach, jako drugi syn Emilii i Karola Wojtyłów. Został ochrzczony w kościele parafialnym 20 czerwca 1920 roku. Dom utrzymywał ojciec, który był wojskowym urzędnikiem w Powiatowej Komendzie Uzupelnień. Starszy brat Edmund został lekarzem, zmarł w 1932 roku opiekując się chorą na szkarlatynę. Pierworodna córka Wojtyłów Olga zmarła zaraz po urodzeniu. 13 kwietnia 1929 roku umarła matka Karola.

Karol ukończył ośmioletnie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Marcina Jadowity w Wadowicach. Po maturze w 1938 roku młody Wojtyła rozpoczął studia polonistyczne na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Przenosi się z ojcem do Krakowa. W lutym 1940 roku poznał Jana Tyranowskiego, który prowadził dla młodzieży męskiej koło wiedzy religijnej. 18 lutego 1941 roku po długiej chorobie zmarł ojciec Karola. Karol aktywnie brał udział w podziemnym życiu akademickim. Był aktorem w konspiracyjnym Teatrze Rapsodycznym. Tworzył utwory poetyckie, publikowane pod pseudonimami. Jednocześnie pracował jako robotnik fizyczny w zakładach chemicznych.

W 1942 roku wstąpił do tajnego Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Krakowie. W tym samym roku rozpoczął w konspiracji studia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. 1 listopada 1946 roku kardynał Adam Stefan Sapieha wyświęcił Karola na księdza. W 1948 roku ksiądz Wojtyła ukończył studia na Papieskim Międzynarodowym Athenaeum Angelicum. W 1948 roku otrzymał tytuł doktora teologii. Od 1949 roku pełnił posługę jako wikary w parafii św. Floriana w Krakowie, gdzie pracował z młodzieżą. W roku 1956 objął katedrę etyki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

W 1958 roku Karol Wojtyła został mianowany biskupem pomocniczym Krakowa i biskupem tytularnym Umbrii, zaś 30 grudnia 1963 roku arcybiskupem metropolitą krakowskim. Podczas konsystorza 26 czerwca 1967 r. został nominowany kardynałem. 16 października 1978 roku kardynał Karol Wojtyła został wybrany papieżem. Przyjął imię Jan Paweł II. Pontyfikat Jana Pawła II trwał ponad 26 lat. Jan Paweł II odbył 102 pielgrzymki zagraniczne, podczas których odwiedził 135 krajów, oraz 142 podróże na terenie Włoch, podczas których wygłosił 898 przemówień. Z 334 istniejących rzymskich parafii odwiedził 301. Jan Paweł II mianował 232 kardynałów (w tym 9 Polaków), ogłosił 1318 błogosławionych (w tym 154 Polaków) i 478 świętych. Napisał 14 encyklik, 14 adhortacji, 11 konstytucji oraz 43 listy apostolskie.

Papież Jan Paweł II rozpoczął pontyfikat jako 58-latek. Czas jego trwania był naznaczony cierpieniem. 13 maja 1981 podczas audiencji generalnej na placu św. Piotra w Rzymie został postrzelony przez tureckiego zamachowca. Sam papież wspominał, że ocalenie

zawdzięczał Matce Bożej Fatimskiej. Nigdy tak naprawdę nie powrócił do zdrowia. Wielokrotnie był operowany. Od początku lat 90-tych XX wieku cierpiał na chorobę Parkinsona. Ostatnie dwa miesiące życia spędził w szpitalu. Powrócił do Watykanu, aby umrzeć w domu. 2 kwietnia 2005 r. o godzinie 21.37 Jan Paweł II odszedł do domu Ojca po zakończeniu Apelu Jasnogórskiego, w pierwszą sobotę miesiąca i wigilię Święta Miłosierdzia Bożego, które sam ustanowił, w 9666 dniu swojego pontyfikatu. Papież został pochowany w podziemiach bazyliki św. Piotra w krypcie św. Jana XXIII.

1 maja 2011 roku został beatyfikowany podczas uroczystej Mszy św. na placu św. Piotra. Na datę liturgicznego wspomnienia bł. Jana Pawła II wybrano dzień 22 października, będący rocznicą uroczystej inauguracji pontyfikatu papieża - Polaka.

Papież Franciszek dokonał kanonizacji Jana Pawła II w niedzielę Bożego Miłosierdzia 27 kwietnia 2014 roku w Rzymie. Do chwały świętych Jan Paweł II został wyniesiony razem z jednym ze swoich poprzedników Janem XXIII.

ROZMOWY BABCI Z WNUKIEM

MSZA ŚWIĘTA

– Babciu, dlaczego trzeba chodzić co niedziela do kościoła? – zapytał wnuk.

– Powiedz mi, jakie twoim zdaniem jest najważniejsze święto kościelne?

– Jak byłem mały, to najważniejszym dla mnie świętem było Boże Narodzenie, ale teraz wiem, że Wielkanoc.

– Nieprawda – odparła babcia. – Dla chrześcijanina najważniejsza jest niedziela.

– Niedziela? – zdziwił się wnuk. – Dlaczego?

– Jeśli zapytać wierzących, dlaczego przychodzą na Mszę św. właśnie w niedzielę, a nie inny dzień tygodnia, odpowiedzi będą różne: bo siódmego dnia Bóg odpoczywał, bo tak każe Dekalog, bo takie jest przykazanie kościelne, bo taka tradycja, taka potrzeba... Wszystko to bardzo pobożne – i nieprawdziwe.

– Dlaczego?

– Dzień odpoczynku wywodzi się z tradycji starotestamentalnej, podobnie jak przykazanie Dekalogu o świętowaniu dnia świętego. Kościelne przykazanie zaś o uczestnictwie we Mszy św. w niedzielę sformułowano dopiero w połowie XVI w.

– Jakie więc są chrześcijańskie źródła świętowania niedzieli?

– Zaraz ci wytłumaczę, ale wpierv trochę historii. Starożytni Rzymianie nie znali dni tygodnia i nie posługiwali się taką miarą czasu. Kultura babilońska w czasach Chrystusa znała tydzień pięciodniowy. Siedmiodniowy tydzień znany był tylko w kulturze żydowskiej: jego fundamentem był dzień siódmy, czyli szabat. Miszna podaje aż 39 zakazów dotyczących czynności, których nie wolno wykonywać w szabat. Żydom nie wolno było tego dnia napisać ani jednej litery, rozsypać ani zawiązać węzła, przesunąć żadnego ciężaru, przejrzeć się w lustrze, udać się w podróż. Przepisy te były tak skomplikowane, że łatwo można było je obejść, z czego skwapliwie korzystano: aby podróżować kładziono na przykład pod siodło butelkę wody i już podróż stawała się podróżą „na wodzie”. Skoro nie wolno było podnosić ciężarów, kobiety zakładały kolie i kolczyki poprzedniego dnia i w nich spały. Nikt jednak nie odważał się wprost łamać zakazów szabatowych, były one prawdziwą świętością. W szabat należy zapomnieć

o wszystkich zwykłych niepokojach i troskach. Nie wolno myśleć o przyziemnych sprawach, które odciągają ludzki umysł od spraw boskich, prawdy o życiu i śmierci. W szabat człowiek znajduje się w innym wymiarze czasu. Tego dnia jesteśmy bliżej Boga i bliżej siebie samego. Zatrzymuję się na swej drodze, by spotkać się ze swymi bliskimi i zostać oczyszczonym.

– A my dlaczego świętujemy niedziele?

– Pierwsi chrześcijanie, wywodzący się z kręgu kultury judaizmu, znaleźli w sobie motywację silniejszą niż trwająca trzynaście wieków tradycja i doprowadzili do prawdziwej rewolucji. W jej efekcie w 313 r. cesarz Konstantyn wprowadził siedmiodniowy tydzień, którego centrum była niedziela. Motywacja chrześcijan była zasadnicza: zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa. Jezus zmartwychwstał w pierwszy dzień po szabacie, dlatego to właśnie ten dzień stał się dla chrześcijan najważniejszym dniem w tygodniowym kalendarzu. W kulturach europejskich dzień ten nazwano dies Domini, „dniem Pańskim”.

Aby zrozumieć, jak chrześcijanie powinni obchodzić ten dzień, należy znów cofnąć się do czasów Jezusa i dostrzec drugą wielką rewolucję, jaka dokonała się dzięki Chrystusowi. Tą rewolucją była zmiana kształtu i znaczenia Paschy. W świecie żydowskim wyjście z Egiptu świętowano po wiosennej pełni Księżyca przez udział w uczcie paschalnej. Oparta była ona na zasadach, których nikt nie śmiał łamać. Istotą tej uczty było zabicie jednorocznego baranka, dokonywane w rytualny sposób w jerozolimskiej świątyni. Uczta rozpoczynała się wypiciem pierwszego kielicha wina i modlitwą, następnie wnoszono potrawy symbolizujące trud życia Izraela w Egipcie. Później najmłodszy syn pytał, a najstarszy w zgromadzeniu opowiadał haggadę, wyjaśniając znaczenie uczty, dzieje Żydów w niewoli oraz drogę do Ziemi Obiecanej. Po haggadzie odmawiano modlitwę błogosławieństwa nad macą – niekwaszonym chlebem, jedzono baranka, wreszcie na koniec śpiewano psalmy i odmawiano dziękczynną modlitwę za dotychczasową opiekę Bożą.

Pascha spożywana przez Chrystusa i apostołów była bardzo podobna do innych – podobna, bo odwiecznym

ciąg dalszy na str. 9

Z ŻYCIA PARAFII

DROGA KRZYŻOWA Z UDZIAŁEM AKTORÓW I DZIENNIKARZY

TEKST: MIROSŁAWA PAŁASZEWSKA, ZDJĘCIA: NOEMI JOANNA ZASADA

W piątek 20 marca 2015 o godz. 19.00 została odprawiona w naszej kaplicy Droga Krzyżowa, do której rozważania czytali warszawscy artyści i dziennikarze: Krystyna Czubówna, Halina Rowicka, Anna Popek, Danuta Holecka, Joanna Dukaczewska, Ewelina Serafin, Stanisław Górka, Krzysztof Kalczyński, Marcin Kwaśny. Śpiewem ubogaciła nabożeństwo Joanna Stefańska Matraszek (sopran, ale jaki!). Akompaniował Janusz Tylman. Teksty rozważań, tak jak i w roku ubiegłym przygotowała Noemi Joanna Zasada, autorka kilku już tomików wierszy „Miłość w łachmanach codzienności”, „Bezimienny Anioł”, „Idę ku zbawieniu”, „Kolory życia”, „Ścieżki miłości”, „Każdy dzień ma zapach szczęścia”.

Ks. proboszcz rozpoczął Drogę Krzyżową pytaniem: Przyjacielu, po coś przyszedł? Jestem przekonana, że ci którzy przyszli na to nabożeństwo, głęboko przeżyli poszczególne stacje Drogi Krzyżowej nawiązujące w komentarzu do czasów obecnych, naszych zachowań. I tak np. przy stacji I (Jezus przed Piłatem) usłyszeliśmy na początku:

Stało się...

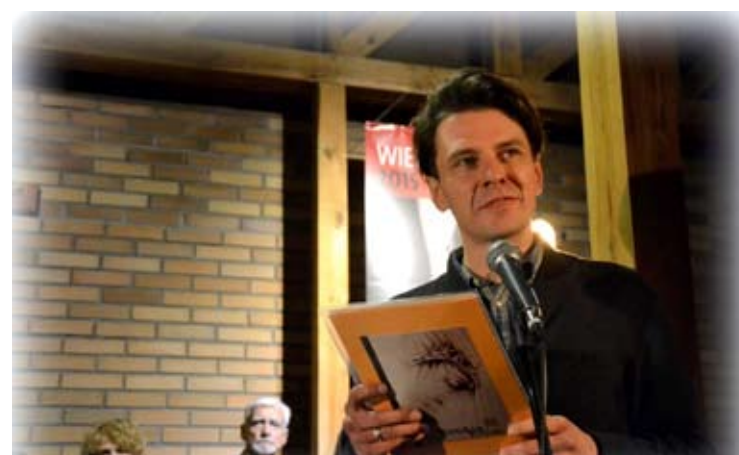
*Jezus staje przed człowiekiem,
człowiek z brudnymi rękami sądzi Boga.*

*Jest to stacja tych, co krzywdzą innych,
ludzi, którzy się boją,
którzy nie mają odwagi przejrzeć
się w lustrze prawdy.*

Nasz świat ma wielu Piłatów.

Tekst rozważań można było kupić przy wyjściu z kościoła. Sprzedawał niezawodny pan Stanisław. Noemi dochód ze sprzedaży książki przeznaczyła, tak jak i poprzednio, na leczenie chorego brata.

Pani Joanno, pięknie dziękujemy.

ciąg dalszy ze str. 7

modlitwom Jezus nadał nowy sens, mówiąc: „To jest Ciało moje, to jest moja Krew” i polecając, by to właśnie czynili na Jego pamiątkę. Konsekracja chleba i wina było nowością, kulturą rewolucyjną, złamaniem tradycji. Niedziela nie jest więc tylko pierwszym dniem tygodnia, ale rzeczywiście dniem Pańskim, początkiem i źródłem nowej rachuby czasu. Dlaczego więc Msza św. właśnie w niedzielę jest tak ważna? Bo właśnie w niedzielę spotykają się dwie największe tajemnice, z których chrześcijanin otrzymuje pełnię swojego życia: Zmartwychwstanie i Eucharystię.

- Babciu, teraz rozumiem, ale powiedz mi, dlaczego Msza św. jest dla mnie nudna?

- Bo nie rozumiesz, co się dzieje na ołtarzu.

- Msza przypomina mi wspólną godzinę gimnastyki ze śpiewem. Stoję, klęczę, siadam, wstaję, śpiewam, idę. Dlaczego, po co?

- Smutne jest to, kiedy wykonuje się te czynności bez świadomości.

- Nie całkiem. Wiem, że przychodzi Bóg. Ja oglądam Go ukrytego pod postacią chleba. Czy to mało?

- To za mało. Aby lepiej przeżywać Mszę św. trzeba sobie odpowiedzieć na pytanie: czym jest Eucharystia? To nie wspólna gimnastyka ani akademika. To dziękczynienie, w którym pragnę podziękować Bogu za wszystkie dary otrzymane od Niego. To czas, kiedy dziękuję za miłość, przyjaźń, dobroć. Uczestniczę w tym samym wydarzeniu, w którym uczestniczyli w Wielki Czwartek apostołowie. Czasem mylnie pojmujemy Eucharystię, sądząc, że jest ona wspomnieniem czegoś, co kiedyś, dawno temu się wydarzyło. Ale tak być nie powinno. Tu i teraz dokonuje się to samo, co dokonało się wtedy. Zatem jest ten sam Chrystus, żywy i prawdziwy, a ja podczas Mszy przyjmuję Go fizycznie. On jest we Mnie.

babcia Basia

MAŁE CO NIECO

WOKÓŁ ŚWIĄTECZNEGO STOŁU: PASZTET WIELKANOCNY

ZBLIŻA SIĘ WIELKANOC I NAJWYŻSZY CZAS ZASTANOWIĆ SIĘ NAD WYBOREM ŚWIĄTECZNYCH POTRAW. OBOWIĄZKOWO NA WIELKANOCNYM STOLE MUSZĄ SIĘ ZNALEŻĆ OCZYWIŚCIE JAJKA I ŻUREK, ALE NIE MOŻE TAKŻE ZABRAKNAĆ ROZMAITYCH WĘDLIN, SZCZEGÓLNIIE TYCH DOMOWYCH JAK SCHAB PIECZONY, BOCZEK CZY PASZTET, KTÓRY LUBIĘ NAJBARDZIEJ.

Składniki:

50 dag wołowiny
50 dag wieprzowiny
40 dag podgardla
25 dag wątróbki (cielecej lub drobiowej)
5 dag słoniny
1 marchewka
1 pietruszka
1 cebula
2 liście laurowe
6-8 ziaren ziela angielskiego
6-8 ziaren czarnego pieprzu
kilka suszonych borowików
4-5 jaj
1 czerstwa kajzerka
50 ml koniaku
1/2 łyżeczki imbiru
1 gałka muszkatołowa
sól
pieprz
smalec do wysmarowania formy
bulka tarta do wysypania formy

Grzyby namoczyć w niewielkiej ilości wody. Marchewkę, pietruszkę i cebulę obrać i umyć. Całe mięso, oprócz wątróbki, umyć, włożyć do garnka wraz z warzywami oraz grzybami (wraz z wodą, w której się moczyły), dodać ziele angielskie, pieprz i liście laurowe i zalać wodą tak, by tylko wszystko przykryła. Gotować do miękkości (ok. 1,5 godz.). Wątróbkę umyć, oczyścić z błon i dodać do mięsa pod koniec gotowania. Wszystko razem gotować jeszcze przez ok. 15 min., następnie wyjąć mięso i podroby, zaś wywar przecedzić. Odląć 100 ml wywaru i namoczyć w nim kajzerkę. Ostudzone mięso i podroby wraz z odcisniętą bułką dwukrotnie zmielić w maszynce - najpierw na zwykłych oczkach, następnie na najdrobniejszych. Dodać jajka i koniak, doprawić całość do smaku solą, pieprzem, imbirem oraz świeżo startą gałką muszkatołową i dokładnie wyrobić na jednolitą masę.

Formę (jak do keksa) wysmarować smalcem i wysypać bułką tartą. Słoninę pokroić w cieniutkie plasterki i wyłożyć nimi dno formy, następnie przełożyć do formy masę pasztetową i dokładnie docisnąć, by nie zostały wewnątrz pęcherzyki powietrza. Masa pasztetowa powinna sięgać mniej więcej do 3/4 wysokości foremki. Wyrównać wierzch i wysmarować go zimną wodą. Piec ok. 1 godz. w temperaturze 180-200° C. Wierzch powinien się ładnie zrumienić. Wyłączyć piekarnik i pozostawić w nim pasztet do całkowitego wystygnięcia, następnie wyjąć, opukać foremkę, by pasztet odkleił się od ścian i delikatnie przełożyć na półmisek.

Z podanej ilości powinny wyjść dwie formy pasztetu.

Więcej przepisów znajdą Państwo na moim blogu kulinarnym: www.pocztowkizkuchni.blogspot.com.

I.Z.

DO ZOBACZENIA, DO USŁYSZENIA

29 marca, godz. 12.00, Sala Koncertowa Art.Bem, bilety 10 zł

„Leśne śmieciuchy” - teatralny poranek bajkowy

29 marca, godz. 18.00, Sala Koncertowa Art.Bem, bilety 15 zł

„Łysa śpiewaczka” - sztuka Eugène Ionesco w reżyserii Jolanty Sikorskiej
(Teatr 59 minut; spektakl dla widzów dorosłych)

29 marca, godz. 19.00, kościół pw. Matki Bożej Królowej Aniołów, wstęp wolny

„Mojżesz, Książę Egiptu” - musical parafialnej grupy teatralnej

INTENCJE MSZALNE

30 marca – poniedziałek:

7.00: o dary Ducha Świętego i łaskę powrotu do wiary dla Joanny;
7.30: śp. Janina Maślińska – 30 greg.;
18.00: śp. Józefa w 1 r.śm., Stefan, Elżbieta, Zbigniew, c.r. Molda i Turemka;

31 marca – wtorek:

7.00: o dary Ducha Świętego i łaskę powrotu do wiary dla Joanny;
7.00: o powodzenie na egzaminie i dobry wybór szkoły dla Oli i Magdy;
7.30: śp. Irena w 4 r.śm., c.r. Chomicznych i Sujków;
7.30: śp. Aniela i Ryszard, Jan i Alicja Parzyszek, Stanisława i Kazimierz Kirylak, Wojciech Pałuska;
18.00: śp. Bronisława – 10 r.śm. i Józef Kierniak – 26 r.śm.;

1 kwietnia – środa:

7.00: o dary Ducha Świętego i łaskę powrotu do wiary dla Joanny;
7.00: dziękczynna z prośbą o błog. Boże, zdrowie i potrzebne łaski dla Piotra w 18.urodzin oraz dla Patrycji i Rodziców;
7.00: śp. Janina Słodownik – 2 r.śm.;
7.30: śp. Jadwiga – 11 r.śm., Franciszek – 22 r.śm., c.r. Wawrzynów i Jasińskich;
7.30: śp. Emilia Gembarzewska – 2 r.śm.;
18.00: Nowenna do Matki Bożej Nieustającej Pomocy;

2 kwietnia – czwartek:

18.00: Msza Wieczery Pańskiej;

3 kwietnia – piątek:

8.00: Ciemna Jutrznia;
15.00: Droga Krzyżowa;
18.00: Liturgia Męki Pańskiej;

4 kwietnia – sobota:

8.30: Ciemna Jutrznia;
15.00: Koronka;
19.30: Wigilia Paschalna;

5 kwietnia – Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego:

6.00: Rezurekcja: w int. Parafian;
8.30: śp. Wilhelm Kluss;
10.00: o Boże błog. i łaski dla Alfreda i Haliny w 56 r. ślubu;
11.30: śp. Kazimierz, Zofia i Roman Parzywoda;
13.00: w int. Parafian;
16.00: dziękczynna w 70 r. urodzin Jerzego Majewskiego z prośbą o Boże błog. i łaski;
18.00: śp. Marianna Retka w 2 r.śm., c.r. Retków i Lisowskich;

GRUPY PARAFIALNE

Krąg biblijny dla dorosłych

pn. po Mszy św. o 18.00 - ks. Mariusz Bagiński

Koło Żywego Różańca

I niedz. miesiąca, godz. 16.00 - ks. proboszcz

Kręgi Domowego Kościoła

- spotkania formacyjne dla rodzin
ks. Konrad i ks. Józef

Grupa modlitewna o. Pio

II wt. miesiąca godz. 19.00

Parafialny zespół Caritas

spotkania: I pn. miesiąca po Mszy św. o 18.00

dyżury Caritas:

wt. 17.00-19.00

czw. 10.00-12.00

Prezes – p. Barbara Tywonek

Opiekun – ks. Józef Petrynowski

Nr konta: 54 1240 2034 1111 0010 1985 5843

Grupa studencka

wt. godz. 20.00 – ks. Konrad i ks. Józef

Studencki zespół muzyczny

niedz, godz. 18.00 - ks. Konrad Zawłocki

Ministranci i lektorzy

wt. godz. 19.00 - ks. Mariusz Bagiński

Skauci Europy

Dziewczynki 8 – 12 lat: Aneta Kostro – tel. 502 214 006, kostro.aneta@gmail.com;

Dziewczynki 12 – 16 lat: Zofia Tranda – 695 091 304, zosia.tranda@gmail.com;

chłopcy 8-12 lat, Arkadiusz Włodarczyk: arek_wlodarczyk@op.pl

Scholka dziecięca

śr. godz. 17.45, p. Joanna Kiełczewska-Włodarczyk

„Przyjaciele Oblubieńca”

środa godz. 19.00 - ks. Konrad

Spotkania dla ojców

I poniedziałek miesiąca godz. 19.30 - ks. Konrad

MSZE ŚWIĘTE W NASZEJ PARAFII NIEDZIELE

7.00, 8.30, 10.00

11.30 (z udziałem dzieci)

13.00, 16.00, 18.00

20.00 (studenci)

DNI POWSZEDNIE

7.00, 7.30, 18.00

Adoracja Najświętszego Sakramentu

Piątek po Mszy św. wieczornej do godz. 21.00

Niedziela – po Mszy św. o 20.00

KANCELARIA

poniedziałek – piątek: 16.00-17.30,

tel. 664-10-99; fax 665-26-26

dyżury:

poniedziałek - ks. proboszcz

wtorek, czwartek - ks. Mariusz

środa, piątek -ks. Konrad

ks. JAN POPIEL – proboszcz, tel. 665-19-71,
xjan@poczta.fm

ks. Mariusz Bagiński – wikariusz, tel. 666-52-63

ks. Konrad Zawłocki – wikariusz, tel. 666-52-64

ks. Grzegorz Mencil – rezydent, tel. 666-52-65

ks. Józef Petrynowski – rezydent, tel. 666-52-66

KONTO BUDOWY KOŚCIOŁA

31 1240 2034 1111 0000 0308 3439

OGŁOSZENIA DUSZPASTERSKIE

NIEDZIELA PALMOWA - 29 MARCA 2015

1. Dzisiejsza Niedziela Palmowa wprowadza nas w tajemnicę Wielkiego Tygodnia. Przeżyjmy ten tydzień jako ludzie wierzący. Niech trzy święte dni: Wielki Czwartek, Wielki Piątek i Wielka Sobota będą dniami szczególnego zagłębiania się w Tajemnicę Paschalną poprzez czynny udział w bogatej liturgii. Jeszcze dziś Gorzkie Żale o godz. 17⁰⁰.

2. W **Wielki Wtorek** przypada liturgiczne wspomnienie **Dobrego Łotra**. Od 2009 roku obchodzimy je w Kościele jako **Dzień Modlitw za Więźniów**.

3. W **Wielki Czwartek** we wszystkich parafiach celebrowana jest **tylko jedna Msza Święta, zwana Mszą Wieczerzy Pańskiej**, na pamiątkę ustanowienia Eucharystii i kapłaństwa. Rozpoczyna ona Triduum Paschalne. **W naszej parafii o godzinie 18⁰⁰**. Po hymnie „Chwała na wysokości Bogu” milkną dzwony i organy, a po Komunii Najświętszy Sakrament zostanie przeniesiony do ołtarza adoracji, zwanego dawniej ciemnicą. Podczas procesji zaśpiewamy hymn „Sław, języku, tajemnicę”, za co w tym dniu można uzyskać odpust zupełny.

4. W **Wielki Piątek** wszystkich **obowiązuje post ścisły**, polegający na powstrzymaniu się od potraw mięsnych oraz na ograniczeniu jedzenia. Tego dnia możemy zjeść trzy posiłki, ale tylko jeden z nich do syta. Tego dnia na znak smutku i żałoby **nie sprawuje się Eucharystii**. Liturgia Męki Pańskiej o godzinie 18⁰⁰, wcześniej Droga Krzyżowa i pierwszy dzień nowenny do Miłosierdzia Bożego o godzinie 15⁰⁰. Za uczestnictwo w adoracji krzyża można uzyskać odpust zupełny. Na zakończenie liturgii Najświętszy Sakrament zostanie przeniesiony do Grobu Pańskiego. O godz. 21⁰⁰ odśpiewamy Gorzkie Żale.

5. **Wielka Sobota** jest dniem **adoracji Najświętszego Sakramentu w Grobie Pańskim**. Pamiętajmy o tym, kiedy przyjdziemy pobłogosławić pokarmy. Jest to czas upamiętniający zstąpienie Chrystusa do otchłani, nadal obowiązuje cisza i zaduma nad śmiercią Chrystusa. **Warto i w tym dniu zachować post, powstrzymując się od pokarmów mięsnych. Błogosławieństwo pokarmów na stół wielkanocny od godziny 8⁰⁰ do 18⁰⁰**. W Wielki Piątek i Wielką Sobotę zapraszamy na godz. 8⁰⁰ na Ciemną Jutrznę.

6. W sobotni wieczór rozpoczynamy Wigilię Zmartwychwstania Pańskiego. Uroczysta i najbogatsza w ciągu roku liturgia oznajmi zmartwychwstanie Chrystusa. Wszystkich Parafian zachęcam do licznego udziału w Wigilii Paschalnej, która w naszym kościele rozpocznie się o godzinie 19³⁰. Na tę liturgię przyjdźmy ze świecami.

7. Uroczyste obchody Wielkiego Czwartku, Piątku i Soboty celebrować będziemy w murach nowopowstającej świątyni.

8. **W Triduum Paschalne adoracja trwać będzie do godz. 22⁰⁰**.

9. **Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego** rozpocznie się **Mszą Rezurekcyjną o godz. 6⁰⁰**. Tego dnia nie będzie Mszy św. o godz. 7⁰⁰, 16⁰⁰ i 20⁰⁰.

10. W **Poniedziałek Wielkanocny** nie będzie Mszy św. o godz. 16⁰⁰ i 20⁰⁰. Pozostałe Msze jak w każdą niedzielę.

11. W tym tygodniu można jeszcze przystąpić do Sakramentu Pokuty: w poniedziałek, wtorek i środę od godz. 17³⁰.

12. Prosimy o pomoc w sprzątaniu kościoła we wtorek od godz. 19⁰⁰

13. Z Komunią do chorych pójdziemy w Wielką Środę. Prosimy o zgłaszanie adresów.

14. Konferencja przed chrztem w środę o godz. 19⁰⁰.

15. Ofiary na kwiaty do Grobu można złożyć do puszek na filarach kaplicy.

16. W kruchcie kościoła jest wyłożona prasa katolicka. Przed kościołem ministranci rozprowadzają kolejny nr parafialnego tygodnika „Skala”. Zachęcamy do lektury.

17. Dziękujemy wszystkim, którzy nabyli nasze, parafialne palmy. Dochód z ich sprzedaży zasila konto budowy nowego kościoła. Tradycyjnie już obok palm możemy też nabyć czekoladowe jajka wielkanocne, które są czekoladowymi cegiełkami na budowę kościoła. Informujemy też, że jak co roku w Wielką Sobotę przy okazji poświęcenia pokarmów będzie można zaopatrzyć się w mazurki i baby wielkanocne. Dochód z ich sprzedaży wspiera budowę naszego nowego kościoła.

18. W tym tygodniu mamy jeszcze wolne intencje mszalne.

Zapowiedzi przedślubne

Piotr Wojciech Skorek – kawaler i Daria Olga Kaczkowska – panna – oboje z par. tutejszej;

Łukasz Jakubowski – kawaler z par. tutejszej
i Anna Bakera – panna z par. św. Grzegorza Wielkiego w Warszawie;

Przemysław Arkadiusz Dziegielewski – kawaler z par. tutejszej
i Anna Maria Baraś – panna z par. Bogurodzicy Maryi w Warszawie;

Tomasz Michał Szczeciński – kawaler i Martyna Daria Orłowska – panna – oboje z par. tutejszej;

PISMO REDAGUJE ZESPÓŁ Z PARAFII ŚW. ŁUKASZA EWANGELISTY POD OPIEKĄ KS. KONRADA ZAWŁOCKIEGO

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania koniecznych zmian w publikowanych tekstach.

Kwestie merytoryczne pozostawiamy rzetelności autorów.

oprawa graficzna i skład - Jacek Owczarz